

3837816 PHPII/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : ต้นทุนต่อหน่วยบริการ / กิจกรรมของสถานีนอนามัย

พจนานุกรม : การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการของสถานีนอนามัย ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ปีงบประมาณ พ.ศ.2541 (UNIT COST ANALYSIS OF HEALTH CENTER IN AMPHUR MUANG KAMPHEANGPHET PROVINCE FOR FISCAL YEAR 1998) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยธิดา ตรีเดช ศ.ด., พีระ ศรีกรรณิจิตร วท.ม.(ชีวสถิติ), วิไลลักษณ์ วิสาสะ ศ.ม., 160 หน้า ISBN 974-664-737-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาต้นทุนในการให้บริการและต้นทุนต่อหน่วยบริการของสถานีนอนามัย ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ปีงบประมาณ พ.ศ.2541 วิเคราะห์ในมุมมองของผู้ให้บริการ จัดกลุ่มตามเกณฑ์ “กิจกรรม” ซึ่งแบ่งต้นทุนออกเป็นต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม โดยศึกษาตามองค์ประกอบต้นทุน คือ ต้นทุนลงทุน ต้นทุน ค่าแรง ต้นทุน ค่าวัสดุ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มประชากรคือสถานีนอนามัยทั้งหมด 27 แห่ง แบ่งเป็นสถานีนอนามัยขนาดใหญ่ 7 แห่ง และสถานีนอนามัยทั่วไป 20 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลตามองค์ประกอบต้นทุน

ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนรวมของสถานีนอนามัยขนาดใหญ่โดยเฉลี่ย เป็นเงิน 1,014,860 บาท จำแนกได้เป็นต้นทุนลงทุน ต้นทุนค่าแรงและต้นทุนค่าวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 18.85, 46.97 และ 34.18 ตามลำดับ อัตราส่วนขององค์ประกอบต้นทุน ต้นทุนลงทุน : ต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ เท่ากับ 1 : 2.5 : 1.8 และต้นทุนรวมของสถานีนอนามัยทั่วไปโดยเฉลี่ย เป็นเงิน 672,573 บาท จำแนกได้เป็นต้นทุนลงทุน ต้นทุนค่าแรง และต้นทุนค่าวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 13.56, 52.98 และ 33.45 ตามลำดับ อัตราส่วนขององค์ประกอบต้นทุน ต้นทุนลงทุน : ต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ เท่ากับ 1 : 3.9 : 2.5 ค่าเฉลี่ยต้นทุนต่อหน่วยบริการ พบว่า สถานีนอนามัยขนาดใหญ่โดยเฉลี่ย มีต้นทุนต่อหน่วยบริการ กิจกรรมงานรักษาพยาบาล เท่ากับ 66 บาท กิจกรรมงานอนามัยแม่และเด็ก เท่ากับ 76 บาท กิจกรรมงานวางแผนครอบครัว เท่ากับ 54 บาท กิจกรรมงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เท่ากับ 116 บาท กิจกรรมงานอนามัยโรงเรียน เท่ากับ 36 บาท สถานีนอนามัยทั่วไปโดยเฉลี่ย มีต้นทุนต่อหน่วยบริการกิจกรรมงานรักษาพยาบาล เท่ากับ 62 บาท กิจกรรมงานอนามัยแม่และเด็ก เท่ากับ 102 บาท กิจกรรมงานวางแผนครอบครัว เท่ากับ 61 บาท กิจกรรมงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เท่ากับ 124 บาท กิจกรรมงานอนามัยโรงเรียน เท่ากับ 44 บาท จากผลการวิจัยได้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางแผนการบริหารเวชภัณฑ์ จัดสรรเวลาการทำงาน จัดทำวิธีการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานงานอนามัยแม่และเด็ก และการประชาสัมพันธ์การจัดบริการเพื่อให้ประชาชนรับทราบ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้รับบริการให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารถลดต้นทุนในแต่ละกิจกรรมของสถานีนอนามัยลงได้